

Voorstel aan de raad

Aan de gemeenteraad
Gemeente Steenwijkerland
Vendelweg 1
8331 XE Steenwijk

Steenwijk, 18-04-2017
Nummer voorstel: 2017/60

Voor raadsvergadering d.d.: 30-05-2017
Agendapunt: 7.1

Onderwerp:

Ombudsfunctie Sociaal domein

Aan de raad van de gemeente Steenwijkerland wordt voorgesteld te besluiten:

Conceptbesluit:

Af te zien van de inrichting van een ombudsfunctie Sociaal domein en in plaats daarvan de functie cliëntondersteuning sterker te positioneren, zoals in dit voorstel is onderbouwd.

Aanleiding

In de raad van 13 september 2016 is unaniem de motie Sociaal ombudsman/vrouw 'sociaal domein' aangenomen. De motie is ingediend door VVD, Christenunie en PvdA en draagt ons op om:

Onderzoek te doen naar de eventuele positionering van een sociale ombudsfunctie en gehoord hebbende de adviezen van de adviesraad sociaal domein en het mantelzorgnetwerk, de uitkomsten te delen met de gemeenteraad Steenwijkerland. Uiterlijk december 2016 te komen met een onderbouwd raadsvoorstel.

Notitie en scenario's

Er is, zoals in de motie gevraagd, onderzoek gedaan naar de mogelijke invullingen van een ombudsfunctie sociaal domein. Dit heeft geleid tot een notitie waarin wij een beknopt overzicht geven van de bestaande vormen van informatievoorziening, ondersteuningsmogelijkheden en klachten- en bezwaarprocedures die voor onze inwoners beschikbaar zijn. Vervolgens is een aantal scenario's geschetst voor de invulling van een ombudsfunctie sociaal domein en de keuze voor het scenario *Luisterend oor en bemiddeling* onderbouwd. Tot slot, in de bijlage bij de notitie is een uitgebreider overzicht opgenomen van mogelijkheden, regelingen en instanties die inwoners van Steenwijkerland op het terrein van het sociaal domein kunnen informeren, ondersteunen en begeleiden.

Met deze notitie is aan de Adviesraad Sociaal domein en het Mantelzorgnetwerk Steenwijkerland het volgende voorstel voorgelegd:

De ombudsfunctie Sociaal domein Steenwijkerland voor een proefperiode van twee jaar vorm te geven volgens scenario 3¹: luisterend oor en bemiddeling.

Wij zien een meerwaarde voor een ombudsfunctie in:

- het oplossen van de complexe, vastgelopen zaken en het bemiddelen tussen verschillende partijen;
- Het hierdoor mogelijk beperken van het aantal bezwaarzaken
- Het systematisch verzamelen van gegevens en signalen en zo een bijdrage leveren aan de kwaliteitscyclus.

Advies Adviesraad Sociaal domein (zie bijlage)

Op 24 maart heeft de Adviesraad Sociaal domein (ASD) haar reactie gegeven op de notitie en het voorstel. Samengevat luidt het advies van de ASD: 'Het instellen van een ombudsfunctie lijkt een sympathiek voorstel maar is naar de mening van de Adviesraad niet noodzakelijk als de functie van de cliëntondersteuner meer (vanzelfsprekend) wordt ingezet, meer gewicht krijgt en als de voor het leveren van maatwerk benodigde flexibiliteit bij de uitvoerende instanties aanwezig is.'

Visie Mantelzorgnetwerk Steenwijkerland (zie bijlage)

De notitie en het voorstel is besproken met en voorgelegd aan het Mantelzorgnetwerk. Zij heeft (per mail) positief gereageerd op het instellen van een ombudsfunctie Sociaal domein, maar daar wel een aantal serieuze kanttekeningen bij geplaatst. Zo waarschuwt zij voor een (verwarrende) overlap met onafhankelijke cliëntondersteuning. Ze constateert onvoldoende bekendheid met de mogelijkheid van onafhankelijke cliëntondersteuning bij onze inwoners. De verwachting is dat er veel winst is te behalen met betere vindbaarheid en up-to-date informatie.

Visie college:

Wij kunnen ons vinden in de opmerkingen en adviezen van de Adviesraad Sociaal domein en het Mantelzorgnetwerk. Deze opmerkingen sluiten gedeeltelijk aan bij de kanttekeningen die ook in de notitie bij de geschetste scenario's zijn geplaatst. Er bestaat inderdaad grote overlap met de huidige functie van onafhankelijke cliëntondersteuning. Het inrichten van een sociale ombudsfunctie is niet noodzakelijk, wanneer de functie van onafhankelijke cliëntondersteuning verder wordt versterkt.

Daarom volgen wij de strekking van het advies van de ASD en ontraden wij inrichting van een ombudsfunctie sociaal domein. In plaats daarvan willen wij de uitvoering van de functie onafhankelijke cliëntondersteuning sterker positioneren, zodat dat bekendheid, toegankelijkheid en gewicht ervan vergroot wordt. Wij zien deze opgave nadrukkelijk in samenhang met de opdracht voor de (nieuwe) organisatie die vanaf 1 januari 2018 het sociaal werk in Steenwijkerland zal uitvoeren. Door cliëntondersteuning onderdeel van de opdracht aan het sociaal werk te laten

¹ "De ombudsfunctie wordt ingericht om inwoners die vastlopen in procedures, mogelijkheden of een 'kastje-naar-de-muur'-gevoel hebben, een ingang te geven hun verhaal te vertellen en hen te helpen vastgelopen of onduidelijke situaties te doorbreken. Doel is hen verder te helpen en/of te onderzoeken of overeenstemming te bereiken is, voordat een formele klacht- of bezwaarprocedure wordt ingezet.

Kanttekeningen: dit scenario overlapt deels met de functie cliëntondersteuning; een ombudsfunctionaris heeft formeel geen zeggenschap over klachtafhandeling bij externe organisaties."

zijn, is laagdrempelige toegang en onafhankelijkheid gewaarborgd. Ook zal van de nieuwe organisatie voor sociaal werk een solide monitoring en verantwoording worden geëist.

Voorstel

Gezien de adviezen en opmerkingen van de Adviesraad Sociaal domein en het Mantelzorgnetwerk en de overlap met de functie onafhankelijke cliëntondersteuning stellen wij u voor:

- Af te zien van de inrichting van een ombudsfunctie Sociaal domein en de functie cliëntondersteuning sterker te positioneren, zoals in dit voorstel is onderbouwd.

Bijlagen bij het voorstel

Ondertekening

De secretaris

De waarnemend burgemeester

S.S. Weistra

J.H. Bats

Betrokken partijen

afdeling

MO

adviseur

Josephine Schijve, tel.: , email:

behandeld in raadscommissie

☐ ja, nl.

☐ nee

Raadsbesluit

Steenwijk, 30-05-2017

Nummer: 2017/60

De raad van de gemeente Steenwijkerland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 18-04-2017, nummer 2017/60;

b e s l u i t :

Af te zien van de inrichting van een ombudsfunctie Sociaal domein en de functie cliëntondersteuning sterker te positioneren, zoals in dit voorstel is onderbouwd.

De raad voornoemd,
de griffier,

de voorzitter,

A. ten Hoff

J.H. Bats